

Mikkelin kaupungin toiminnan ja talouden seuranta

1.1.–31.3.2026

MIKKELI

Sisällys

1.	Johdon analyysi	1
1.1.	Talouden yleiskuva	1
1.2.	Henkilöstömäärän kehitys	2
1.3.	Väkiluku ja työllisyys	2
2.	Toimintatuotot, toimintakulut sekä rahoitustuotot ja -kulut	4
2.1.	Toimintatuotot	4
2.2.	Toimintakulut	4
2.3.	Rahoitustuotot ja -kulut	5
3.	Verotulot ja valtionosuudet	6
4.	Koko kaupungin toteutuma 1–3/2026 ja johdon ennuste	7
5.	Investoinnit.....	9
6.	Hallintokuntien johdon analyysit	16
6.1.	Hallinto- ja elinvoimapalvelut.....	16
6.2.	Mikkelin seudun ympäristölautakunta.....	16
6.3.	Mikkelin seudun työllisyyslautakunta	17
6.4.	Sivistyslautakunta	17
6.5.	Hyvinvointilautakunta	17
6.6.	Kaupunkikehityslautakunta	18
6.7.	Mikkelin kaupungin liikelaitos Otavia.....	19
6.8.	Mikkelin Vesiliikelaitos	19
7.	Talousarviomuutokset.....	20

1. Johdon analyysi

1.1. Talouden yleiskuva

Vuoden ensimmäisen kvartaalin seurantaraportti antaa kuvan talousarviovuoden käynnistymisestä, ja sen perusteella voi alustavasti arvioida koko talousarviovuoden toteutumanäkymiä. Kolmen edellisen ylijäämäisen tilikauden jälkeen myös vuoden 2026 talousarvio laadittiin alun perin nollatuloksen tuntumaan, tarkalleen 22 500 euroa ylijäämäiseksi.

Tilinpäätöksen 2025 valmistuttua havaittiin tilikauden toteuman olleen huomattavasti ennakoitua parempi, ja sen perusteella vuoden 2026 talousarvioon varatut kulumäärärahat ovat tietyiltä osin ylimitoitettuja. Tehtävään talousarvioon varmistamiseksi tulee talousarviota tämän havainnon johdosta korjata. Talousarvioon kohdistuvat euromäärien vähennykset eivät aiheuta olennaisia muutoksia palvelutuotantoon, eikä niitä kohdisteta henkilöstökuluihin.

Talousarvion päivitys on tehtävä myös siitä syystä, että valtakunnallisen trendin mukaisesti Mikkelin, kuten useimpien muidenkin kaupunkien, verotulokertymä toteutuu aiemmin arvioitua heikompana. Heikko työllisyystilanne vaikuttaa kuntien verotuottoihin negatiivisesti, ja Mikkelin kaupungin osalta ennakoidaan, että verotulot tulevat vuonna 2026 jäämään 3,5 miljoonaa euroa talousarviota alhaisemmalle tasolle. Vuoden 2026 verotuloarviota ja talousarvion korjaamista on käsitelty kaupunginhallituksessa 16.3.2026 § 73, jolloin asia merkittiin tiedoksi ja todettiin, että talousarviomuutokset tehdään nyt käsillä olevan ensimmäisen vuosineljänneksen talouden seurantaraportoinnin yhteydessä.

Uusi aikaisempaa heikompi verotuloennuste viedään muutoksena talousarvioon, ja vastaavasti toimintamenoihin kohdistuvilla, vuoden 2025 toteumaan perustuvilla talousarviomuutoksilla varmistetaan, että kulu- budjetissa ei ole ylimitoitettuja talousresursseja aikaisempaan vuoteen suhteutettuna. Talousarvion menokorjauksia ei kohdisteta henkilöstökustannuksiin.

Näillä muutoksilla talousarvio saadaan edelleen säilytettyä tasapainoisena verotulojen laskusta huolimatta. Yleisen tilannekuvan perusteella kuluvan vuoden talous tulee toteutumaan vähintään nollatuloksen tasoisena.

Esitettävien muutosten nettovaikutus tulokseen on + 12 066 euroa, jolloin vuoden 2026 muutetun talousarvion lopputulema olisi 34 566 euroa ylijäämäinen (alkuperäinen talousarvio 22 500 e ylijäämää). Yksityiskohtainen kooste esitettävistä talousarviomuutoksista on tämän raportin kappaleessa 7.

Tulevien vuosien talousnäköymästä voidaan todeta tilanteen heikentyneen aiemmasta näköymästä. Vappuaattona julkaistut uudet valtionosuuslaskelmat osoittavat Mikkelin valtionosuuksien putoavan ensi vuonna selvästi taloussuunnitelmassa VM:n aiempiin ennusteiden perusteella arvioitua alhaisemmalle tasolle. Taloussuunnitelmaan kirjattu valtionosuustulojen määrä vuodelle 2027 on 17 miljoonaa euroa, kun tuoreissa ennakkolisissa valtionosuuslaskelmissa valtionosuuksien kokonaismäärä ensi vuodelle on vain 14,2 miljoonaa euroa, noin 0,8 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2026. Merkittävimmät tekijät valtionosuuksien määrän putoamisessa ovat kuntien kasvanut rahoitusosuus perustoimeentulotuesta sekä peruspalvelujen valtionosuuteen valtion toimesta kohdistetut leikkaukset. Myös kaupungin verotulot ovat lähivuosina aiemmin arvioitua alhaisemmalla tasolla vallitsevasta heikosta taloussuhdanteesta, viivästyneestä talouskasvun alkamisesta ja heikosta työllisyystilanteesta johtuen. Menojen kasvupaine on inflaation ja työehtosopimuksen mukaisten yleiskorotusten johdosta selvästi tulojen kasvuodotuksia suurempi.

Vuoden 2027 talousarvioraami on parhaillaan valmistelussa, ja sitä käsitellään kaupunginhallituksessa 1.6.2026.

1.2. Henkilöstömäärän kehitys

	Vakinaiset		Määräaikaiset		Yhteensä	
	31.3.2025	31.3.2026	31.3.2025	31.3.2026	31.3.2025	31.3.2026
Hallinto- ja elinvoimapaalvelut	183	192	13	13	196	205
Ympäristöpalvelut	25	26	3	6	28	32
Mikkelin seudun työllisyyspalvelut	70	68	3	2	73	70
Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelu- alue	1036	1039	257	266	1293	1305
Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue	211	200	14	15	225	215
Vesilaitos	23	26	0	1	23	27
Otavia	69	67	12	14	81	81
YHTEENSÄ	1617	1618	302	317	1919	1935

Luvuissa ei ole mukana oppisopimussuhteisia.

1.3. Väkiluku ja työllisyys

MIKKELI	31.3.2026	31.12.2025	31.3.2025	31.12.2024
Väkiluku	51 426	51 551	51 828	51 890

Vuonna 2025 aikana Mikkelin väkiluku väheni 339 henkilöllä. Vuonna 2026 ensimmäisen kvartaalin aikana muutos oli 125 asukkaan verran negatiivinen.

Mikkeli 1.1.-31.3.2026	
Syntyneet	72
Kuolleet	-159
Syntyneiden ja kuolleiden erotus	-87
Kuntaan muutto	332
Kunnasta muutto	-397
Kuntien välinen nettomuutto	-65
Maahanmuutto	71
Maastamuutto	-47
Nettosiirtolaisuus	24
Väkiluvun tilastokorjaukset	3
Kokonaismuutos	-125

Etelä-Savon maakuntaliiton ennakkotietojen mukaan alkuvuonna 2026 kuolleisuus on Mikkeliissä edelleen yli kaksinkertainen verrattuna syntyvyyteen. Kuntien välinen nettomuutto on pienentänyt asukaslukua 65 henkilön verran. Maahanmuutto on Mikkelin osalta selvästi edeltäviä vuosia rauhallisempaa, nettomaahanmuutto on vaikuttanut asukaslukua kasvattavasti 24 henkilön verran. Vuonna 2025 väkiluku pieneni ensimmäisen kvartaalin aikana 62 henkilöllä. Vuonna 2026 alkuvuoden luku on ollut kaksinkertainen, -125 henkilöä.

Työllisyys

	Työvoima		Työttömät työnhakijat		Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta	
	2025	2026	2/2025	2/2026	2/2025	2/2026
Mikkeli	23 609	23 891	2 927	2 963	12,4 %	12,4 %
Mikkelin seutu	32 411	32 675	3 890	3 915	12,0 %	12,0 %
Savonlinnan seutu	16 146	16 170	2 383	2 434	14,8 %	15,1 %
Pieksämäki	6 969	7 050	893	922	12,8 %	13,1 %

Työttömät työnhakijat ryhmittäin				
Mikkeli	2/2025	Osuus työttömistä	2/2026	Osuus työttömistä
- alle 25 v.	336	11,5 %	409	13,8 %
- yli 50 v.	1116	38,1 %	1100	37,1 %
- pitkäaikaistyöttömiä	968	33,1 %	1081	36,5 %
- lomautettuja	284	9,7 %	286	9,7 %

Mikkeliissä helmikuun työttömyysaste on pysynyt samana vuoden 2025 vastaavaan ajankohtaan nähden, eli 12,4 %. Koko maan työttömyysaste oli helmikuussa 12,7 %. Lomautettujen määrä vuoden takaiseen on pysynyt samana. Huolestuttavaa on, että alle 25-vuotiaiden ja pitkäaikaistyöttömien määrä on jatkanut kasvuaan. Samoin koulutettujen, eli johtajien, erityisasiantuntijoiden ja asiantuntijoiden määrä on kasvanut. Pitkäaikaistyöttömien määrän kasvu tulee heijastumaan työttömyysturvamenojen (TMT-maksu) kuntaosuuksiin.

2. Toimintatuotot, toimintakulut sekä rahoitustuotot ja -kulut

2.1. Toimintatuotot

Myyntituotoissa vesilaitoksen tuottojen ennakoidaan 2025 tilinpäätöksen sekä alkuvuoden 2026 toteuman perusteella muodostuvan yli miljoonaa euroa talousarviota paremmaksi.

Liikelaitos Otavian tuotot ovat myös ylittämässä talousarvion yli miljoonalla eurolla. Lukiokoulutuksen sekä aikuisten perusopetuksen valtionosuuksien odotetaan toteutuvan ennakoitua paremmin.

Hyvinvointilautakunnan myyntituottoihin ennustetaan alitusta 108 000 euroa, koska talousarviosta on jäänyt poistamatta Pertunmaan kunnan kirjastopalveluiden järjestämisestä laskutettava osuus.

Työllisyyspalveluiden myyntituottojen ennustetaan alittavan talousarvion 750 000 euroa ja avustusten ylittävän noin 200 000 euroa, jolloin toimintatuotot nettona alittuvat noin 550 000 euroa. Myyntituottojen alitus aiheutuu siitä, että kuluihin tehty menoja supistava talousarviotarkennus pienentää myös jäsenkuntien maksuosuuksia, eli tuottojen alittuminen ei aiheuta toimintakatteen heikkenemistä.

Edellisten, sekä myös pienempien osatekijöiden yhteisvaikutuksena toimintatuottojen arvioidaan koko kaupungin tasolla toteutuvan noin 1,7 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota parempana.

2.2. Toimintakulut

Henkilöstömenojen arvioidaan pääsääntöisesti toteutuvan talousarvion mukaisesti. Työllisyyslautakunnan osalta ennustetaan henkilöstömenojen ylittymistä noin 350 000 euroa, koska loppuvuodesta käynnistyy merkittävä hanke. Mahdollisesti käynnistyvän hankkeen vuoksi ylittyvien henkilöstökulujen vastineeksi hanke synnyttää myös tuottopuolelle avustustuloja.

Muiden toimintakulujen tiliryhmien (palvelujen ostot, aineet, tarvikkeet ja tavarat, avustukset, vuokratulot, muut toimintakulut) osalta vuoden 2026 ennustetta ja talousarviota on tarkennettu alkuperäistä pienemmäksi. Koko kaupungin tasolla budjettia supistetaan noin 2,5 miljoonalla. Muutos perustuu vuoden 2025 toteumaan. Tilinpäätöksen 2025 valmistuttua havaittiin tilikauden toteuman ollessa huomattavasti ennakoitua parempi, ja että vuoden 2026 talousarvioon varatut kulumäärärahat ovat tietyiltä osin ylimitoitettuja. Tehokkaan taloudenhallinnan varmistamiseksi tulee talousarviota muokata. Talousarvioon kohdistuvat euromäärien leikkaukset eivät aiheuta olennaisia muutoksia palvelutuotantoon, eikä leikkauksista johtuen mitään palveluita tai henkilöstöresursseja karsita.

Koko kaupungin tasolla toimintakulujen arvioidaan alittavan alkuperäisen talousarvion 2,9 miljoonalla eurolla. Lautakuntien, liikelaitosten ja taseyksikön toimintatuottojen ja toimintakulujen erotuksen eli toimintakatteen arvioidaan kokonaisuutena olevan noin 4,5 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota parempi.

Vuoden 2025 tilinpäätös sekä alkuvuoden ennusteen näkymä toimintakatteen kohentumisesta toimii perusteena sille, että vuoden 2026 talousarviota tulee leikata paremmin edellisen vuoden toteumaa ja alkuvuoden ennustetta vastaavaksi. Samaan aikaan kun toimintakate on kohentunut, on verotuloennuste heikentynyt 3,5 miljoonaa euroa. Parempi toimintakate ja sen mukaisesti muokattu talousarvio antavat mahdollisuuden reagoida merkittävästi heikentyneeseen veroennusteeseen.

2.3. Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuottojen ja -kulujen nettosumman arvioidaan toteutuvan kokonaisuutena noin 0,5 miljoonaa euroa talousarviota heikompana. Nettovaikutus syntyy siitä, että muiden rahoitustuottojen arvioidaan toteutuvan alkuperäistä talousarviota 140 000 euroa korkeampina. Arvion perusteena on talousarvion tasapainottamiseen liittyvä alkuperäistä budjettia korkeampi sijoitustuottojen tuloutustavoite sekä budjetoitua korkeammat osinko-odotukset. Toisaalta muiden rahoitustuottojen ennustetta vähentävänä tekijänä on huomioitu vuodelle 2026 budjetoidun MPY:n 600 000 euron lisätuloutuksen toteutuminen jo vuoden 2025 puolella, jonka myötä tulojen nettolisäykseksi jää talousarviomuutokseksi esitettävä 140 000 euroa. Ennusteen laadintahetkellä korkokulujen ennuste on talousarviota korkeammalla tasolla. Korkokuluennusteen johdosta ei kuitenkaan vielä esitetä tehtäväksi talousarviomuutosta, sillä ennusteen odotetaan talousarviovuoden edetessä kehittyvän laskusuuntaisesti.

Vuoden ensimmäisen kvartaalin sijoitustoiminnan raportointi on käsitelty kaupunginhallituksessa 20.4.2026 § 113. Pöytäkirjan liitteenä oleva raportti aukeaa [tästä linkistä](#). Sijoitustoimintaa hoitavat kilpailutuksella valitut kolme varainhoitajaa; Aktia, EQ Varainhoito ja Nordea.

Sijoitustoiminnan tilanne per 31.3.2026 oli omaisuuslajeittain alla olevan koosteen mukainen. Alkuperäinen syksyllä 2024 sijoitettu summa oli 90,9 miljoonaa euroa. Vuoden 2025 tilinpäätöksessä sijoitusomaisuuden tasearvo oli 92,9 miljoonaa ja markkina-arvo 99,2 miljoonaa euroa. Vuoden 2026 ensimmäinen neljännes käynnistyi positiivisissa tunnelmissa, mutta helmikuun lopulla alkanut Iranin sota vaikutti markkinoihin negatiivisesti maaliskuun edetessä. Siten maaliskuun lopun tilanteessa sijoitussalkun markkina-arvo oli hieman laskenut vuodenvaihteen tilanteesta. Kevään edetessä tilanne on kuitenkin stabiloitunut ja salkun markkina-arvo noussut takaisin hieman yli 100 miljoonaan euroon.

Omaisuuslaji	Markkina-arvo	Paino	3kk	6kk	12kk	YTD	Tuotto p.a	Alusta*
Käteinen	593 854 €	0,6%						
Korkosijoitukset	59 663 927 €	60,9%	-1,0 %	-0,4 %	2,6 %	-1,0 %	2,9 %	4,8 %
High yield	5 693 149 €	5,8%	-1,4 %	-0,9 %	1,6 %	-1,4 %	3,4 %	5,6 %
Investment grade	28 447 277 €	29,1%	-1,1 %	-0,7 %	2,2 %	-1,1 %	3,0 %	4,9 %
Kehittyvien markkinoiden lainat	3 640 935 €	3,7%	-1,8 %	-0,3 %	5,6 %	-1,8 %	4,1 %	6,7 %
Laajat korkorahastot	9 721 699 €	9,9%	-1,4 %	-0,8 %	2,9 %	-1,4 %	2,7 %	4,3 %
Lyhyt korko	2 470 344 €	2,5%	1,9 %	3,9 %	8,1 %	1,9 %	8,6 %	14,4 %
Valtionlainat	9 690 524 €	9,9%	-0,7 %	-0,4 %	1,2 %	-0,7 %	0,5 %	0,8 %
Osakesijoitukset	30 021 368 €	30,7%	-2,5 %	2,0 %	12,4 %	-2,5 %	10,0 %	16,8 %
Eurooppa	6 077 894 €	6,2%	-4,9 %	0,0 %	7,8 %	-4,9 %	7,9 %	13,2 %
Kehittyvät markkinat	4 044 335 €	4,1%	1,2 %	5,1 %	18,2 %	1,2 %	14,4 %	24,5 %
Maailma	7 902 678 €	8,1%	-2,7 %	1,1 %	12,8 %	-2,7 %	9,8 %	16,5 %
Pohjois-Amerikka	9 033 680 €	9,2%	-3,7 %	-0,7 %	9,3 %	-3,7 %	8,5 %	14,3 %
Suomi	2 962 782 €	3,0%	2,7 %	15,6 %	27,1 %	2,7 %	18,2 %	31,3 %
Vaihtoehtoiset sijoitukset	7 643 976 €	7,8%	0,6 %	0,1 %	-0,2 %	0,6 %	2,7 %	4,3 %
Infrastruktuuri	534 832 €	0,5%	10,3 %	10,7 %	12,1 %	10,3 %	10,7 %	17,5 %
Kiinteistöt	3 866 610 €	3,9%	-0,7 %	-2,8 %	-4,4 %	-0,7 %	-0,7 %	-1,1 %
Private Credit	1 791 166 €	1,8%	0,5 %	2,1 %	4,4 %	0,5 %	5,1 %	7,5 %
Private Equity	1 451 368 €	1,5%	0,9 %	2,3 %	2,1 %	0,9 %	5,2 %	8,3 %
Yhteensä	97 923 124 €	100,0%	-1,3 %	0,4 %	5,3 %	-1,3 %	5,0 %	8,4 %
Vertailuindeksit			3kk	6kk	12kk	YTD	Tuotto p.a	Alusta*
Koko salkun vertailuindeksi			-0,9 %	0,4 %	5,4 %	-0,9 %	5,4 %	8,9 %
Korkoindeksi			-1,1 %	-0,7 %	1,9 %	-1,1 %	2,4 %	4,0 %
Osakeindeksi			-1,3 %	2,0 %	12,5 %	-1,3 %	11,3 %	19,2 %
Vaihtoehtoiset indeksi			0,9 %	1,8 %	3,6 %	0,9 %	3,8 %	6,3 %

* Alusta = 13.8.2024 lukien.

3. Verotulot ja valtionosuudet

1000 euroina	TP2025	TA2026	Kuntaliiton enn. 5/2026	Kaupungin oma ennuste	Ennuste vs TA, ero
<i>Kunnallisvero</i>	103 511	110 056	108 893	108 099	- 1 957
<i>Yhteisövero</i>	12 879	13 128	13 287	12 628	- 500
<i>Kiinteistövero</i>	22 682	23 433	22 390	22 390	- 1 043
<i>Yhteensä</i>	139 072	146 617	144 570	143 117	- 3 500

Kuntaliitto julkaisi päivitettyt verotuloennusteet 4.5.2026. Kuntaliiton ennuste on noin 2 miljoonaa euroa talousarvioon arvioituja verotuloja heikompi. Vuoden 2025 alhaiseksi jääneen verotulototeuman ja vallitsevien heikkojen taloussuhdannenäkymien johdosta kaupungin oma verotuloennuste on vielä hieman Kuntaliitonkin ennustetta maltillisempi. Kaupungin oman arvion mukaan verotulojen arvioidaan jäävän 3,5 miljoonaa euroa talousarviosta. Tarkempia tietoja verovuoden 2025 ennakonpalautuksista ja jäännösveroista sekä niiden vaikutuksista kuntien verotulokertymiin saadaan kesän jälkeen, joten ennuste tarkentuu vielä. Myös yhteisöverotuksen osalta ennuste tarkentuu talousarviovuoden edetessä, sillä edellisen vuoden yhteisöverotus ei ole vielä valmistunut.

Kiinteistöveron osalta ennusteessa on huomioitu verohallinnon jo julkaisemat ennakkotiedot vuoden 2026 kiinteistöverotuksesta. Vuosi 2026 tulee kuntien kiinteistöveron osalta olemaan historiallisen heikko. Verohallinnon ennakkotiedon mukaan verovuoden 2026 kiinteistöjen verotusarvot heikkenevät ensimmäistä kertaa vuodesta 2014 alkavan tilastoaikasarjan aikana. Vähäinen uudisrakentaminen ja jälleenhankinta-arvojen heikko kehitys pääasiallisina syinä heikkoon kehitykseen. Tämä lisäksi alkuvuodelle kiinteistöveroon on kohdistunut merkittävä määrä verovuosiin 2022–2024 kohdistuneita vero-oikaisuja. Nämä heikentävät omalta osaltaan kuluvan vuoden kiinteistöverokertymiä.

Valtionosuudet on esitetty kohdan 4 tuloslaskelmaennusteessa Kuntaliiton tuoreimman laskelmapäivityksen mukaisena. Viimeisimpien ministeriöiden päätösten mukaiset valtionosuudet Mikkelin kaupungille vuonna 2026 ovat yhteensä 15 021 583 euroa, joka on 71 583 euroa enemmän kuin talousarviossa.

Talousarviota esitetään muutettavaksi edellä olevien ennusteiden mukaiseksi. Kakki talousarvioon esitettävät muutokset on koottu tämän raportin loppuun kappaleeseen 7.

Talousarvion alittavat verotulot on määrä saada kompensoitua vuoden 2025 tilinpäätöksen perusteella esitettävillä toimintatuottojen ja toimintakulujen sekä sijoitustuottojen ja valtionosuustulojen talousarviomuutoksilla.

4. Koko kaupungin toteutuma 1–3/2026 ja johdon ennuste

	TP2025	TA2026	TA- muutokset	Muutettu TA	Tot. 3/2025	Tot. 3/2026	Laskennallinen ennuste	Johdon ennuste	Johdon en- nuste / TA, %
	Myyntituotot	54 840 171	56 100 500			14 586 558	14 505 667	54 536 049	56 423 600
Maksutuotot	4 586 371	5 032 400			1 286 849	2 071 609	7 383 277	5 188 000	9,2 %
Tuet ja avustukset	10 385 150	9 853 900			2 326 197	2 547 397	11 372 682	10 821 300	109,8 %
Vuokratuotot	35 150 752	31 890 800			7 657 090	7 283 311	33 434 873	32 103 800	100,7 %
Muut toimintatuotot	2 174 212	1 884 300			149 984	196 580	2 849 678	1 887 336	100,2 %
TOIMINTATUOTOT	107 136 655	104 761 900			26 006 679	26 604 563	109 052 734	106 424 036	101,6 %
Valmistus omaan käyttöön	428 951	295 000			34 547	1 070	13 286	290 000	98,3 %
Henkilöstökulut	-98 060 823	-102 553 800			-23 467 645	-24 088 598	-100 737 475	-102 890 163	100,3 %
Palkat ja palkkiot	-79 131 147	-82 599 800			-18 854 733	-19 295 367	-80 980 436	-82 871 884	100,3 %
Henkilösivukulut	-18 929 676	-19 954 000			-4 612 912	-4 793 231	-19 757 038	-20 018 279	100,3 %
Palvelujen ostot	-75 417 725	-80 452 900			-17 997 588	-17 380 894	-72 833 509	-78 699 017	97,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tav.	-14 961 282	-16 004 300			-3 596 897	-3 911 446	-16 269 651	-15 739 991	98,3 %
Avustukset	-19 976 301	-20 094 600			-4 095 659	-4 807 774	-23 449 595	-19 129 500	95,2 %
Vuokrakulut	-28 695 418	-28 893 100			-7 499 661	-7 327 854	-28 038 046	-28 729 700	99,4 %
Muut toimintakulut	-2 082 894	-1 661 500			-592 158	-466 553	-1 641 083	-1 590 200	95,7 %
TOIMINTAKULUT	-239 194 445	-249 660 200			-57 249 608	-57 983 118	-242 937 296	-246 778 571	98,8 %
TOIMINTAKATE	-131 628 838	-144 603 300			-31 208 382	-31 377 485	-133 871 277	-140 064 535	96,9 %

	TP2025	TA2026	TA- muutokset	Muutettu TA	Tot. 3/2025	Tot. 3/2026	Laskennallinen ennuste	Johdon ennuste	Johdon en- nuste / TA, %
	TOIMINTAKATE	-131 628 838	-144 603 300			-31 208 382	-31 377 485	-133 871 277	-140 064 535
Verotulot	139 072 414	146 617 000			34 600 072	35 730 313	143 615 335	143 117 000	97,6 %
Valtionosuudet	14 017 008	14 950 000			3 534 897	3 755 373	14 891 267	15 021 583	100,5 %
Rahoitustuotot- ja -kulut	3 733 754	4 098 800			-245 956	-231 905	1 015 139	3 613 000	88,1 %
Korkotuotot	1 702 459	1 585 700			54 853	48 777	1 513 866	1 500 000	94,6 %
Muut rahoitustuotot	6 598 676	7 295 000			29 452	16 176	3 624 185	7 435 000	101,9 %
Korkokulut	-3 956 790	-4 171 900			-316 237	-283 684	-3 549 492	-4 572 000	109,6 %
Muut rahoituskulut	-610 591	-610 000			-14 025	-13 173	-573 420	-750 000	123,0 %
VUOSIKATE	25 194 338	21 062 500			6 680 631	7 876 298	25 650 464	21 687 048	103,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-22 779 942	-21 200 000			-5 203 089	-5 312 730	-21 527 906	-21 650 000	102,1 %
Satunnaiset tuotot ja kulut									
TILIKAUDEN TULOS	2 414 396	-137 500			1 477 542	2 563 569	4 122 558	37 048	
Poistoeron lisäys tai väh.	160 156	160 000						160 000	
Varausten lisäys tai väh.									
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	2 574 552	22 500			1 477 542	2 563 569	4 122 558	197 048	

Johdon ennuste vuoden 2026 ensimmäisen kvartaalin perusteella arvioi tilikauden muodostuvan 197 000 euroa ylijäämäiseksi. Ennuste on siten noin 175 000 euroa alkuperäistä talousarviota parempi. Mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy tämän seurantaraportin ohessa esitettävät talousarviomuutokset, on ennuste noin 162 000 euroa muutettua talousarviota parempi. Alkuvuoden arvio sisältää useita epävarmuustekijöitä, mutta tämän hetken tietoihin perustuva ennuste on hieman alkuperäistä talousarviota parempi ja osoittaa, että nollassa tai maltillisesti positiiviseksi yltävä tulos on haasteista huolimatta yhä mahdollinen.

5. Investoinnit

Maankäyttö ja kaupunkirakenne

Ei merkittäviä investointikohteita Q1/2026 aikana.

Maa-alueiden myynti hieman piristynyt. Pientaloalueiden tonttimyynti on edelleen varovaista ja nihkeää. Isojen teollisuushankkeiden alkaessa asumisen tuotot saattavat kohdentua vuokra-asuntokantaan, jolloin tuottoja kotiutuu oletettavasti vuokratiloyhtiön kautta. Kaupan alalla on piristymistä, ja Veturitallien sekä Karilan alueen tonttiasiat etenevät.

Talonrakennuspalvelut

Päiväkodit

Naisvuoren päiväkodin aurinkosuojat ovat valmisteluvaiheessa ja asennus pyritään tekemään ainakin osittain ennen kesäkautta.

Lähemäen lastentalon alakerran peruskorjauksen sekä ilmanvaihdon hankesuunnittelussa tarkastellaan tilojen toimivuutta ja käyttöturvallisuutta sekä varmistetaan taloteknisten järjestelmien, erityisesti ilmanvaihdon, energiatehokkuus ja nykyaikaisuus. Hankesuunnittelun avulla pyritään luomaan realistinen ja kustannustehokas pohja varsinaiselle suunnittelu- ja toteutusvaiheelle, ottaen huomioon rakennuksen nykytila, käyttäjien tarpeet ja viranomaismääräykset.

Koulut

Itäisen alueen palveluverkkotarkastelua on jatkettu. Viimeisimmässä mallissa koulu ja päiväkotit sijoitettaisiin Paukkulan vieressä olevalle entiselle seurakuntatalon tontille. Palveluverkon poliittinen käsittely aloitetaan lautakuntakäsittelyillä toukokuussa 2026 ja lopullisia päätöksiä asian suhteen odotetaan saatavan loppuvuodesta.

Otavan koululla tehdään kesällä 2026 liikuntasalin puku- ja pesuhuonetilojen kunnostusta. Tiloissa uusitaan pintarakenteita sekä vesikalusteita.

Kalevankankaan koulun kunnossapitokorjauksia toteutetaan vaiheittain kesäaikana, jolloin rakennuksessa ei ole opetustoimintaa. Korjaustoimenpiteiden tavoitteena on parantaa rakennuksen sisäilman laatua sekä ennaltaehkäistä mahdollisten vaurioiden ja sisäilmaongelmien syntymistä. Vuodelle 2026 korjauksiin on varattu 500 000 euron määräraha. Kuluvan vuoden rakennusurakka on kilpailutettu ja urakkasopimus allekirjoitettu. LVIS-työt toteutetaan puitesopimuskumppaneiden toimesta. Urakka-aika on 1.6.–7.8.2025. Edullisen hintatason johdosta kohteen korjaustöiden aluetta on voitu laajentaa alkuperäisestä. Kesän 2026 aikana remontoitavien tilojen kokonaislaajuus on noin 1 055 m².

Kalevankankaan koulun pihan saattoliikennejärjestelyn uudistamisen osalta suunnittelu on valmis ja työ teetetään puiteurakoitsijalla koulun kevätlukukauden päättymisen jälkeen.

Rantakylän koulun tilamuutokset kansainvälistä opetusta varten tarvittavat muutostyöt on toteutettu pääosin vuoden 2025 vuoden puolella ja osa 2026 vuoden investointimäärärahasta. Kesällä toteutetaan vielä joitakin sisäpuolisia korjauksia.

Lyseon koulun pihan kunnostamiseen on varattu 30 000 euroa vuodelle 2026. Määräraha käytetään kentän tekonurmen suunnitteluun ja koripallokentän uudelleen asfaltointiin. Lyseon hiekkakentälle siirretään mahdollisuuksien mukaan Hänninkentän entinen tekonurmi, kun se uusitaan aikanaan. Ennen tekonurmen asentamista tulee kenttä kunnostaa niin että se soveltuu tekonurmen pohjaksi.

Mikkelin lukion viime vuoden puolella aloitettu vesikattosaneeraus valmistuu huhtikuun lopussa 2026. Ura-kan aikana on ilmennyt lisä- ja muutostyötarpeita, jotka on katsottu järkeviksi toteuttaa tässä yhteydessä, mutta joiden johdosta investoinnin kokonaiskustannus tulee ylittämään hankkeelle varatut määrärahat. Hankkeelle oli varattu viime vuodelle rahaa, jota ei kuitenkaan kokonaisuudessaan keretty käyttää johtuen hankkeen aloituksen venymisestä loppuvuoteen.

Tuppuralan koulun pihan perusparannuksen hankesuunnitelma on valmisteilla ja arvioidaan valmistuvan loppuvuodesta 2026.

Kulttuuri

Konsertti- ja kongressitalo Mikaelissa tehdään vuosittain huoltokorjauksia noin 100 000 eurolla. Tänä vuonna korjaukset kohdistuvat aulan naisten wc-tilaan. Tilat saneerataan kesän tai syksyn 2026 aikana.

Sodan ja rauhan keskus Muistin päärakennuksen katon uusimisesta on kulunut kuusi vuotta ja nyt sinkitty peltikate on maalattavissa. Peltikate ja kattovarusteet maalataan kesä-heinäkuun aikana.

Viestikeskus Lokin peruskorjauksessa kallioluolat rusnataan ja lujitetaan. Lisäksi Naisvuoren kalliroleikkaus lujitetaan. Osa parakin rakenteista uusitaan, LVIA -ja sähköjärjestelmät uusitaan sekä tilojen esteettömyyttä ja turvallisuutta parannetaan. Viestikeskus Lokin peruskorjaus on kilpailutuksessa. Tarjouspyynnön mukaan työt saa aloittaa 4.6.2026 ja niiden tulee valmistua 28.2.2027.

Ristiinan sotakoulun korjaus ja laajennus jatkuu tänäkin vuonna. Kyseessä on paikallisten seurojen ja järjestöjen yhteishanke, jossa he kunnostavat entistä upseerikoulun rakennusta. Rakennuksessa toimii kalliotaides-keskus myös kesällä 2026. Hankkeelle on varattu kaupungin investointiohjelmassa 50 000 euroa vuodelle 2026 sekä 25 000 euroa matkailun investointimäärärahoja.

Liikuntarakennukset

Hänninkentän huoltorakennuksen rakennustyöt ovat päässeet jatkumaan keväällä 2026. Suunnitelmiin on tehty muutoksia ja ne on tarkastettu ulkopuolisen rakennesuunnittelijan toimesta. Aikataulu on päivitetty ja uuden aikataulun mukaisesti hanke valmistuu vuoden 2026 loppuun mennessä.

Lähemäen kentän vanha vesivahingosta vaurioitunut rakennus tullaan purkamaan keväällä 2026. Tilalle rakennetaan uusi siirtokelpoinen huoltorakennus. Rakennusurakan kilpailutus on käynnissä ja hankkeen on määrä valmistua vuoden 2026 loppuun mennessä.

Urheilupuiston katsomon vedenpoiston toteutus on suunniteltu toteutettavaksi kahdessa vaiheessa ajalle 18.5.–3.7.2026 sekä 20.7.–4.9.2026. Alueella toteutetaan joitakin rakennusteknisiä töitä ja koneellinen kuivaus. Lisäksi toteutetaan katsomon yläpuolisen piha-alueen korjaus, jolla estetään sadevesien pääsy katso- morakenteisiin. Sadevesiä on aiemmin päässyt rakenteisiin useaan otteeseen. Piha-alueen korjaustöiden to- teutusaika on 1.9.–17.10.2026.

Julkiset rakennukset

Kaupungin virastotalon LVIS-peruskorjauksen 8 ja 9.vaihe on kilpailutuksessa. Hankkeen 8. vaiheessa peruskorjataan ns. pohjoissiiven 1-4 kerrokset sekä pääaulan 2-4 kerrokset. Hankkeen 9.vaiheessa peruskorjataan 1.kerroksen pääaula, ravintola, keittiö sekä kellaritilat. Tarjouspyynnön mukaan työt saa aloittaa 25.5.2026 ja töiden tulee valmistua 30.7.2027 mennessä.

Keskuskeittiö Isopadan lattioiden ja kylmiöiden korjauksen urakoitsijavalinnat on tehty maaliskuussa. Työmaan perustaminen ja valmistelevat työt käynnistyvät toukokuussa. Purku- ja rakennustyöt aloitetaan kesäkuun alussa keskuskeittiön siirryttyä väistötiloihin. Keskuskeittiö toiminta käynnistyy jälleen omissa tiloissa elokuun alussa.

Kaupungintalon vesikaton kunnostus on suunnittelussa. Tarjouspyyntö on tarkoitus julkaista huhtikuussa. Urakka-aika on 7.9.2026 - 31.12.2026.

Energiataloudelliset investoinnit

Energiataloudellisina investointeina tarkastellaan kaupungin virastotalon ja kirjastotalon mahdollisuus hyödyntää aurinkovoimaa. Toteutus kilpailutetaan myöhemmin keväällä.

Keskuskeittiö Isopadan varavoimakoneen kilpailutuksessa ei tullut yhtään tarjousta, joten hankinta menee uudelleen kilpailutukseen.

Infra- ja viheraluepalvelut

Infra- ja viheraluepalveluiden osalta töiden ja urakoiden pääosa keskittyy sulan maan aikaan. Urakat vuodelle 2025 on pääosin valmisteltu ja kilpailutettu. Urakat alkavat yleensä touko-/kesäkuussa ja täten olemme vielä urakoiden taloudenkin toteutuman osalta aivan alkuvaiheessa.

Merkittävimmät infrainvestointikohteet vuonna 2026 ovat:

- Kristiinantien ja Ponnantien saneeraus (Ristiina)
- Kattilanmäenkadun saneeraus
- Sammonkadun kevyen liikenteen väylä
- Ranta-Launialan asunalueen kadut
- Ristiinan Rantapuston uusiminen
- Kirjaston leikkipaikan uusiminen
- Sammonkadun hulevesijärjestelyt

KAUPUNKI tuhansina euroina	Hankkeen suuruusluokka	Kumulatiivinen tot.	TA2026		LMR 2026		TA + LMR 2026		TOT 3/2026		TOT/TA EROTUS	TOT. ENNUSTE
			menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot		
KIINTEÄT RAKENTEET			-9475	105	0	0	-9475	105	-227	-1	-9142	-9371
Strateginen kehittämisalustat												
Satamalahden kehittäminen (sis. Veturitallinlahti, Puhistamo) Kiertoliittymä, Savilahti (viides haara)		-660	-700				-700		-9		-691	-700
Ecosairila		-3616	-500				-500		-1		-499	-500
Kalevankankaan alue		-276	-100				-100				-100	-100
Matkailu			-300				-300		-82		-218	-300
Ruuutukaavakeskustan kehittäminen			-100				-100		-1		-99	-100
Liikenneverkkoratkaisut												
Valtion kanssa toteutettavat yhteishankkeet	-4000	-2	-200				-200		-2		-198	-200
Kadut (yritys- ja uudet asuinalueet)***			-800				-800		-20		-780	-800
Kadut ***			-1800				-1800		-2		-1798	-1800
Katujen suunnittelumääräraha			-100				-100				-100	-100
Siltojen uusiminen			-500				-500		-33		-467	-500
Pyöräilyn ja kävelyn edistäminen (Sammonkatu) MENOT ***			-400				-400				-400	-400
Lentoasema (sis. Valtion investointuen) TULOT				30				30			30	30
Lentoasema MENOT			-100				-100				-100	-100
Valot												
Katuvalojen saneeraus			-300				-300		-46		-254	-300
Liikennevalojen uusiminen		-72	-200				-200		-4		-196	-200
Katu- ja liikennevalokeskusten uudelleensijoittelu ja liittymät			-600				-600				-600	-600
Joukkoliikenteen infran kehittäminen keskusta-alueella			-50				-50				-50	-50
Puistot ja leikkipaikat ***			-350				-350				-350	-350
Naisvuoren päiväkodin aurinkosuoja	-50		-50				-50				-50	-50
Tuppuralan koulun piha	-225		-25				-25				-25	-25
Geopark hanke (Saimaan Geopark lokalisaatio, Unesco)		-378	-60				-60				-60	-60
Vesistö												
Hulevesiohjelma ***		-2074	-400				-400		-15		-385	-400
Veturitallinlahti hulevesi			-100				-100				-100	-100
Keskusta-alueen tulvariski		-467	-350				-350		-10		-340	-350
Tikkalan entisen kaatopaikan vesien hallinnan järjestelyt			-100				-100				-100	-100
Satamien kunnostus *** (sis. retkisatamat)			-80				-80				-80	-80
Kallioniemi, risteily- ja matkailualuslaituri TULOT				75				75			75	75
Kallioniemi, risteily- ja matkailualuslaituri MENOT		-13	-150				-150				-150	-150
Sähköisten vesikulkuneuvojen lataus, TULOT										-1	1	-1
Liikkuminen											0	
Uimarantojen kunnostukset, korjausvelan poistaminen			-75				-75				-75	-75
Urheilupuiston viheraluiden ja rinteiden uusiminen		-1	-360				-360		-1		-359	-360
Liikuntapaikkarakentaminen ja kunnostus **, MENOT			-125				-125		-1		-124	-125

KAUPUNKI tuhansina euroina	Hankkeen suuruusluokka	Kumulatiivinen tot.	TA2026		LMR 2026		TA + LMR 2026		TOT 3/2026		TOT/TA EROTUS	TOT. ENNUSTE
			menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot		
IRTAIN OMAISUUS			-1675	140			-1675	140	-124		-1411	-1535
Koneet ja kalusto												
Hallinnon palvelualue												
Ruoka- ja puhtauspalvelut			-175				-175				-175	-175
Isopadan varavoimakone	-500		-500				-500				-500	-500
Sivistyksen palvelualue												
Sivistyslautakunta			-200				-200		-4		-196	-200
Hyvinvointilautakunta			-200				-200		-75		-125	-200
Rantakeitaan kuntosalin välinehankinta			-150				-150				-150	-150
Päämajakoulun pihan välineistö			-100				-100				-100	-100
Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue												
Kaupunkikehityslautakunta			-100				-100				-100	-100
TKI tilan varustelu (BEM-osaamiskeskus) Metsä-Sairila TULOT		340		140				140			140	140
TKI tilan varustelu (BEM-osaamiskeskus) Metsä-Sairila MENOT	-900	-543	-200				-200		-45		-155	-200
Varautuminen, häiriötilannekeskukset		-90	-50				-50				-50	-50
ARVOPAPERIT JA OSUUDET			-710				-710		-302		-408	-710
Osakkeet ja osuudet												
Osakkeiden hankinta, Saimaa Stadiumi Oy		-1600	-200				-200		-200			-200
Muiden osakkeiden hankinta			-300				-300				-300	-300
Itäradan suunnitteluhankeyhtiö (valtuusto 31.8.20 § 269)		-444	-210				-210		-102		-108	-210
INVESTOINNIT YHTEENSÄ												
TULOT				1820				1820		-1	1821	1819
MENOT			-20890				-20890		-1364		-19526	-20890
NETTOINVESTOINTI			-19070				-19070		-1365		-17705	-19071

TASEYKSIKÖ JA LIKELAITOKSET tuhansina euroina	Hankkeen suuruus- luokka	Kumulatiivi- nen tot.	TA2026		LMR 2026		TA + LMR 2026		TOT 3/2026		TOT/TA EROTUS	TOT. ENNUSTE
			menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot		
LIKELAITOS OTAVIA												
MENOT				-25				-25			-25	-25
NETTOINVESTOINTI				-25				-25			-25	-25
VESILIKELAITOS												
Kunnallistekniikka ja laitosinvestoinnit												
MENOT				-1920				-320			-320	-320
Vesilaitokset ja jätevedenpuhdistamot				-290				-290	-72		-218	-290
Anttolan siirtolinja, yleissuunnitelma				-30				-30			-30	-30
Verkostot				-1600				-1600	-170		-1430	-1600
Uudiskohteet yhdessä kadunrakennuksen kanssa				-250				-250	-41		-209	-250
Saneerauskohteet yhteistyössä kadunrakennuksen kanssa				-550				-550	-7		-543	-550
Oma rakentaminen vesijohdot				-150				-150	-68		-82	-150
Oma rakentaminen viemärit				-150				-150	-54		-96	-150
Veturitallin alueen rakentaminen				-500				-500			-500	-500
NETTOINVESTOINTI				-1920				-1920	-241		-1679	-1920
LIKELAITOKSET / INVESTOINNIT YHTEENSÄ												
TULOT												
MENOT				-1945				-1945	-241		-1704	-1945
NETTOINVESTOINTI				-1945				-1945	-241		-1704	-1945

INVESTOINNIT YHT	TA2026		LMR 2026		TA + LMR 2026		TOT 3/2026		TOT/TA EROTUS	TOT. ENNUSTE
	menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot		
TULOT		1820				1820		-1	1821	1819
MENOT	-22835				-22835		-1605		-21230	-22835
NETTOINVESTOINTI	-21015				-21015		-1606		-19409	-21016
Poistotaso										
										n. 21,2 milj. euroa

6. Hallintokuntien johdon analyysit

6.1. Hallinto- ja elinvoimapalvelut

Konserni- ja elinvoimapalveluiden isoimpana riskinä on edelleen työmarkkinatuen kuntaosuuden kehitys. Toteuma 3/2026 on parempi kuin vastaavaan aikaan edellisenä vuonna. Yleinen suhdannekehitys huomioiden riskinä on, että koko vuoden toteuma tulee kuitenkin ylittämään talousarvioon varatun määrärahan (5,2 milj. euroa/TA2026), mutta tässä vaiheessa on hankala arvioida ylityksen määrää. Toisaalta kotoutumiseen valtiolta saatavat korvaukset ennustetaan ylittävän koko vuoden osalta noin 0,5 miljoonalla eurolla (2,3 milj. euroa/TA2026).

Muuten hallinto- ja elinvoimapalveluiden menot ja tulot ovat toteutumassa kokonaisuudessaan talousarvion mukaisesti.

Tilinpäätöksen 2025 valmistuttua havaittiin koko kaupungin tasoisesti tilikauden toteuman olleen huomattavasti ennakoitua parempi. Tämän perusteella nähtiin, että myös vuoden 2026 talousarvioon varatut kulumäärärahat ovat tietyiltä osin ylimitoitettuja. Tehokkaan taloudenhallinnan varmistamiseksi tulee talousarviota muokata. Talousarvioon kohdistuvat euromäärien leikkaukset eivät aiheuta olennaisia muutoksia palvelutuotantoon, eikä leikkauksista johtuen mitään palveluita tai henkilöstöresursseja karsita. Konserni- ja elinvoimapalveluiden osalta talousarvion menomäärärahoja leikataan 775 000 euroa.

6.2. Mikkelin seudun ympäristölautakunta

Mikkelin seudun ympäristöpalvelujen talous on toteutunut pääosin suunnitellusti eikä merkittäviä talouden poikkeamia ole. Myöskään toiminnassa tai henkilöstörakenteessa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

Talousarvio on laadittu annetun raamin mukaisesti ja kaupunkiorganisaation kokonaistavoitteet talouden tasapainottamiselle huomioon ottaen. Tavoitteena on ollut pystyä kehittämään toimintaa ilman kustannusten nousua. Toiminnassa on keskitytty lakisääteisiin tehtäviin.

Maaliskuun 2026 loppuun mennessä kulut ovat toteutuneet kaikilla tulosalueilla talousarvioon perustuvaa laskennallisen arvion mukaisesti. Myyntituotot ovat toteutuneet ympäristöterveydenhuollossa ja ympäristönsuojelussa suunnitelman mukaisesti. Terveysvalvonnassa valvonnan perusmaksut kerätään alkuvuodesta, mikä nostaa myyntituottojen kertymää alkuvuodesta. Tilanne tasaantuu vuoden aikana talousarvion mukaiseksi.

6.3. Mikkelin seudun työllisyyslautakunta

Mikkelin seudun työllisyyspalveluiden ensimmäinen vuosi on takana, joten pystytään paremmin arvioimaan toteumaa. Kaupungin viranhaltijavalmistelussa kaupunginhallitusta on 16.3.2026 informoitu, että verotuloennusteesta johtuen Mikkelin kaupungin vuoden 2026 talousarviota tulisi tarkastella 2,5 miljoonaa euroa pienemmäksi. Tämän perusteella Mikkelin kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle em. leikkausta talousarvioon, joka Mikkelin seudun työllisyyslautakunnan osalta tarkoittaa 750 000 euron tarkennusta seudulliseen budjettiin. Tästä Mikkelin osuus on 550 483 euroa. Loppuosa tulee muiden jäsenkuntien hyödyksi.

6.4. Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunnan alainen toiminta on ensimmäisen vuosineljänneksen aikana toteutunut palvelusuunnitelman mukaisesti ja käyttötalous on toteutunut "tasaista toteumaa" paremmin.

Alkuvuodesta todettiin, että viime vuonna verotulot toteutuivat talousarviota heikommin ja kuluvan vuoden verotulojen kertymän arvioidaan alittavan talousarvioluvun noin 3,5 miljoonalla eurolla. Verotulojen arvioidua heikomman toteuman rinnalla viime vuoden tilipäätös osoittaa muiden ulkoisten toimintamenojen kuin henkilöstökustannusten alittuneen useammalla eri toimielimellä. Näiden perusteella kaupunginhallituksen helmikuun suunnittelukokoukselle ehdotettiin, että kuluvan vuoden talousarviota tarkistetaan tilinpäätösteumien perusteella oikeammalle tasolle ja kaupunginhallitus merkitsi asian tiedoksi kokouksessaan 16.3.2026 § 73.

Kaupunginhallitus on osoittanut lautakunnille, että kuluvan vuoden talouden käyttösuunnitelmaa tullaan korjaamaan ja sitä leikataan 2,5 miljoonalla eurolla. Tästä summasta sivistyslautakunnalle on osoitettu 775 000 euron leikkaus. Leikkaus tulee kohdistaa ulkoihin kuluihin, ei kuitenkaan henkilöstökuluihin. Varsinaiset talousarviomuutokset tuodaan päätettäväksi vuoden 2026 ensimmäisen kvartaalin talouden seurantaraportin yhteydessä. Raportti käsitellään kaupunginhallituksessa 25.5.2026 ja kaupunginvaltuustossa 8.6.2026. Lautakunnan toimintatuottojen arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisina, seurannassa 1-3/2026 toimintatuotot ovat kertyneet 24,7 prosenttisesti. Toimintakulujen arvioidaan alittavan talousarvion 775 000 euroa, ne ovat toteutuneet talousarvioon verrattuna 23,6 prosenttisesti. Alitusta arvioidaan muodostuvat seuraavasti: palvelujen ostot noin 375 000 euroa, aineet/tavarat/tarvikkeet noin 18 000 euroa, avustukset noin 380 000 euroa ja muut toimintakulut noin 2 000 euroa.

Toimintakatteen arvioidaan näin ollen paranevan 775 000 euroa talousarvioon verrattuna.

6.5. Hyvinvointilautakunta

Hyvinvointilautakunnan alainen toiminta on toteutunut alkuvuonna palvelusuunnitelman mukaisesti.

Alkuvuodesta todettiin, että viime vuonna verotulot toteutuivat talousarviota heikommin ja kuluvan vuoden verotulojen kertymän arvioidaan alittavan talousarvioluvun noin 3,5 miljoonalla eurolla. Verotulojen arvioidua heikomman toteuman rinnalla viime vuoden tilipäätös osoittaa muiden ulkoisten toimintamenojen kuin henkilöstökustannusten alittuneen useammalla eri toimielimellä. Näiden perusteella kaupunginhallituksen helmikuun suunnittelukokoukselle ehdotettiin, että kuluvan vuoden talousarviota tarkistetaan

tilinpäätöstoteumien perusteella oikeammalle tasolle ja kaupunginhallitus merkitsi asian tiedoksi kokouksessaan 16.3.2026 § 73.

Kaupunginhallitus on osoittanut lautakunnille, että kuluvan vuoden talouden käyttösuunnitelmaa tullaan korjaamaan ja sitä leikataan 2,5 miljoonalla eurolla. Tästä summasta hyvinvointilautakunnalle on osoitettu 300 000 euron leikkaus. Leikkaus tulee kohdistaa ulkoisiin kuluihin, ei kuitenkaan henkilöstökuluihin. Varsinaiset talousarviomuutokset tuodaan päätettäväksi vuoden 2026 ensimmäisen kvartaalin talouden seurantaraportin yhteydessä. Raportti käsitellään kaupunginhallituksessa 25.5.2026 ja kaupunginvaltuustossa 8.6.2026.

Lautakunnan toimintatuotot ovat seurannassa 1-3/2026 kertyneet 24,7 prosenttisesti. Toimintatuottojen arvioidaan ylittyvän tukien ja avustusten sekä muiden toimintatuottojen tiliryhmissä ja alitusta arvioidaan muodostuvan myynti- ja vuokratuotoissa. Toimintatuottojen arvioidaan alittavan talousarvion noin 73 000 euroa.

Toimintakulut ovat toteutuneet talousarvioon verrattuna 26,4 prosenttisesti, mutta niiden arvioidaan kuitenkin alittavan noin 300 000 euroa talousarvioon verrattuna. Alitusta arvioidaan muodostuvan palvelujen ostoissa, aineet/tavarat/tarvikkeet-tiliryhmässä, vuokrissa sekä muissa toimintakuluissa.

Toimintakatteen arvioidaan näin ollen muodostuvan noin 227 000 euroa talousarviota paremmaksi.

6.6. Kaupunkikehityslautakunta

Toimintaympäristö on edelleen haastava. Datakeskusten myönteinen vaikutus alueen elinvoimakehitykseen on keskeinen, ja useat datakeskushankkeet ovat rakennusluvituksen osalta valmiita käynnistymään. Rakennusalan kehitys on kuitenkin kokonaisuutena heikkoa, erityisesti asuinrakentamisen osalta. Uusia asuntorakentamiskohteita on vain vähäisessä määrin ennakkomarkkinoinnissa, ja rakennusalan ammattilaisten työttömyys on pysynyt korkealla tasolla. Rakennusalan arvoketjun tuottavuuskehitys on ollut haastavaa.

Tonttimyynnin (asuinrakentaminen) tulotavoitteiden saavuttaminen näyttäytyy kuluvana vuonna vaikeana. Vuokratulojen osalta kehitys etenee talousarvion mukaisesti, ja erityisesti datatalouden toimijoiden kasvu vahvistaa vuokratuottoja.

Palveluiden ostoihin liittyvät keskeiset kokonaisuudet on kilpailutettu, minkä johdosta kustannuskehityksen ennustettavuus on näiltä osin hyvä.

Investointien osalta vuosikellon mukaisesti alkuvuonna (Q1) käynnistetään perinteisesti merkittävä osa vuotuisista työmaakohteista. Investointiohjelma on käynnistetty talousarviopäätöksen mukaisessa laajuudessa. Hänninkentän huoltorakennuksen työmaa on käynnistetty uudelleen.

Kaupungin talouden tasapainottaminen edellyttää suunnitelmallisia korjaavia toimenpiteitä vuodelle 2026. Toimenpiteet perustuvat edellisen tilikauden toteumatietoihin. Kesäkuussa valtuuston päätettäväksi etenee ehdotus palvelualueelle kohdistuvasta 400 000 euron kululeikkauksesta.

Kaupungilla on käynnissä sosiaali- ja terveyspalveluihin liittyvien kiinteistöjen sekä asumisen kohteiden siirtäminen konserniyhtiöille. Siirtojen tarkka aikataulu on osin avoin. Vuoden 2026 talousarviossa sote-kiinteistöjen siirtyminen on huomioitu oletuksella, että siirrot toteutuvat vuoden 2025 loppuun mennessä. Asumisen

kohteiden siirtoja ei ole sisällytetty talousarvioon. Ennuste on laadittu tämänhetkisten arvioiden ja oletettujen siirtoajankohtien perusteella, ja sitä tarkennetaan valmistelun edetessä.

6.7. Mikkelin kaupungin liikelaitos Otavia

Tulos on kehittynyt erittäin positiivisesti. Maaliskuun 2026 toteutunut tulos 336 812,10 € on huomattavasti parempi kuin edellisvuoden vastaavana aikana 49 882,38 €.

Toimintatuottojen kasvu ylittää kulujen kasvun. Tuotot ovat kasvaneet 22 % edellisvuoteen verrattuna, kun taas toimintakulut ovat pysyneet maltillisemmassa 5,6 % kasvussa. Tämä on parantanut toimintakatetta merkittävästi.

Tilikauden tulokseksi ennustetaan 1 200 400 €. Ennustetta nostavat erityisesti odotettua suuremmat valtionosuudet sekä myyntituotot

6.8. Mikkelin Vesiliikelaitos

Vesilaitoksen tuotoista 96 % muodostuu vesi- ja jätevesimaksutuotoista. Veden myyntimäärän ja laskutetun jäteveden lasketettu määrään pitkäaikainen väheneminen pysähtyi enimmäistä kertaa vuonna 2025, ja määrä oli isompi kuin edellisenä vuonna. Vuoden 2026 ensimmäisen neljänneksen tilanne näyttää myydyn veden osalta näyttää käytännössä olevan samalla tasolla kuin edellisenä vuonna.

Vesilaitos ei muuttanut vesimaksujaan vuoden 2026 alussa. Vesilaitoksen talousarvion korjaus tuotiin johtokunnan käsiteltäväksi kokouksessa 23.4.2026. Talousarvion korjauksessa liikevaihtoa korotettiin 800 000 euroa verrattuna alkuperäiseen talousarvioon ja kuluja vähennettiin 250 000 euroa. Säästöt kohdennettiin aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin 143 500 euroa, ja palvelujen ostoihin 106 500 euroa. Kaupunginvaltuusto päättää talousarvion tehtävistä määrärahamuutoksista kesäkuun kokouksessaan, minkä jälkeen muutokset viedään talousarvioon. Talousarvion korjauksen vaikutukset on kuitenkin jo huomioitu johdon ennustetta tehdessä.

Metsä-Sairilan jäteveden puhdistamisen lietteiden kustannukset ovat pysyneet talousarviossa. Sähkön ja lämmityksen kustannukset ovat alittamassa alkuperäisen talousarvion.

7. Talousarviomuutokset

Vuoden ensimmäisen kvartaalin seuranta antaa kuvan talousarviovuoden käynnistymisestä, ja sen perusteella voi alustavasti arvioida koko talousarviovuoden toteutumista. Tilinpäätöksen 2025 valmistuttua havaittiin tilikauden toteuman ollessa huomattavasti ennakoitua parempi verotulojen merkittävästä alittumisesta huolimatta. Tämän perusteella vuoden 2026 talousarvioon varatut kulumäärärahat ovat tietyiltä osin ylimitoitettuja. Tehokkaan taloudenhallinnan varmistamiseksi tulee talousarviota tämän havainnon johdosta korjata. Talousarvioon kohdistuvat euromäärien vähennykset eivät aiheuta olennaisia muutoksia palvelutuotantoon, eikä niitä kohdisteta henkilöstökustannuksiin.

Talousarvion päivitys on tehtävä myös siitä syystä, että valtakunnallisen trendin mukaisesti Mikkelin, kuten useimpien muidenkin kaupunkien, verotulokertymä toteutuu aiemmin arvioitua heikompana. Heikko työllisyystilanne vaikuttaa kuntien verotuottoihin negatiivisesti, ja Mikkelin kaupungin osalta ennakoidaan, että verotulot tulevat vuonna 2026 jäämään 3,5 miljoonaa euroa talousarviota alhaisemmalle tasolle. Vastuullisen taloudenhoidon nimissä tähän muutokseen täytyy reagoida. Uusi aikaisempaa heikompi verotuloennuste viedään muutoksena talousarvioon, ja vastaavasti menoihin kohdistuvilla talousarviomuutoksilla varmistetaan, että kulubudjetissa ei ole ylimitoitettuja talousresursseja aikaisempaan vuoteen suhteutettuna.

Näillä muutoksilla talousarvio saadaan edelleen säilytettyä tasapainoisena verotulojen laskusta huolimatta.

Esitettävien muutosten nettovaikutus tulokseen on + 12 066 euroa, jolloin muutetun talousarvion loppu-tulema olisi 34 566 euroa ylijäämäinen (alkuperäinen talousarvio 22 500 e ylijäämää).

Vuoden 2026 talousarvioon esitetään seuraavia muutoksia:

Verotulojen osalta talousarvion tuottoja supistetaan 3,5 miljoonalla eurolla. Uusi verotuloennuste on 143 117 000 euroa, kun alkuperäinen oli 146 617 000 euroa.

Valtionosuuksien talousarviosumma nostetaan 71 583 eurolla vastaamaan viimeisimpiä ministeriöiden päätöksiä. Uusi valtionosuuksien tuloarvio on 15 021 583 euroa, kun alun perin budjetoitu summa on 14 950 000 euroa.

Muihin rahoitustuottoihin kohdistetaan 140 000 euron tulomäärärahan lisäys. Lisäyksen perusteena on alkuperäistä arviota korkeampi sijoitustuottojen tuloutustavoite sekä budjetoitua korkeammat osinko-odotukset. Toisaalta ennustetta vähentävänä tekijänä on huomioitu vuodelle 2026 budjetoidun MPY:n 600 000 euron lisätuloutuksen toteutuminen jo vuoden 2025 puolella, jonka myötä tulojen nettolisäykseksi jää talousarviomuutokseksi esitettävä 140 000 euroa.

Hallinto- ja elinvoimapalveluiden toimintamenojen budjettia supistetaan 775 483 euroa. Muutokset kohdistuvat seuraavasti:

- KV-palvelut: -200 000
- Talouspalvelut/tietohallinto -25 000
- Hallintopalvelut: Työllisyyspalveluiden määrärahamuutoksen vaikutus Mikkelin rahoitusosuuteen -550 483

Kaupunkikehityslautakunnan toimintamenojen budjettia supistetaan 400 000 euroa. Muutokset kohdistuvat seuraavasti:

- Maankäyttö ja kaupunkirakenne: -30 000
- Vuokraus- ja käyttöpalvelut: -250 000
- Infra- ja viherpalvelut: -60 000
- Talonrakennuspalvelut: -60 000

Sivistyslautakunnan toimintamenojen budjettia supistetaan 775 000 euroa. Muutokset jakautuvat seuraavasti:

- hallinto: -15 000
- varhaiskasvatus: -380 000
- perusopetus: -340 000
- lukiokoulutus: -40 000

Hyvinvointilautakunnan toimintamenojen budjettia supistetaan 300 000 euroa. Muutokset jakautuvat seuraavasti:

- hallinto: -15 000 euroa
- kansalaisopisto: -57 000 euroa
- kirjastopalvelut: -66 000 euroa
- museopalvelut: -22 000 euroa
- yleiset kulttuuripalvelut: -20 000 euroa
- liikuntapalvelut: -90 000 euroa
- nuorisopalvelut: -30 000 euroa.

Mikkelin seudun työllisyyspalveluiden toimintamenojen budjettia supistetaan 750 000 euroa. Muutokset kohdistuvat palkkatukiin (500 000 eur) ja palveluiden ostoihin (250 000 eur). Toimintamenojen muutoksesta johtuen myös työllisyyslautakunnan toimintatuottoja pienennetään 750 000 euroa, koska toimintamenojen pieneneminen vaikuttaa myös jäsenkuntalaskutukseen. Toimintakatteen muutos on nolla. Mikkelin kaupungille koitua säästövaikutus työllisyyspalveluiden talousarviomuutoksista näkyy hallinto- ja elinvoimapalveluihin kirjautuvan työllisyyspalveluiden rahoitusosuuden muutoksena, -550 483 e.

Vesiliikelaitoksen toimintamenojen budjettia supistetaan 250 000 euroa. Lisäksi Vesiliikelaitoksen tulomäärärahoihin esitetään 800 000 euron lisäystä. Muutos perustuu vuonna 2025 toteutuneeseen tulojen kertymään.

Alkuperäisen talousarvion alijäämä oli 22 500 euroa. Edellä esitetyt verotulojen vähennys (-3,5 miljoonaa), valtionosuuksien muutos (+ 71 583 e) tulomäärärahojen muutokset (nettona +50 000 euroa), menomäärärahojen muutokset (yhteensä -3 250 483 euroa) sekä rahoitustuottojen nettomuutos (+ 140 000 eur) yhteen laskien saadaan esitettävän muutetun talousarvion lopputulemaksi 34 566 euron ylijäämäinen tulos.

<i>1000 euroa</i>	TA2026	Muutosesitykset yht.	Eesitys: muutettu TA
Toimintatuotot	104 762	50	104 812
Valm.om.käyttöön	295	-	295
Toimintakulut	- 249 660	3 250	- 246 410
Toimintakate	- 144 603	3 300	- 141 303
Verotulot	146 617	- 3 500	143 117
Valtionosuudet	14 950	72	15 022
Rahoitustuotot ja -kulut	4 099	140	4 239
Vuosikate	21 063	12	21 075
Poistot	- 21 200	-	- 21 200
Tilik. tulos	- 137	12	- 125
Poistoeron muutos	160	-	160
Tilikauden ylijäämä	23	12	35